

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1126/2017
11.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милић Милић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Александар Бугарин, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и исплату отпремнине, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1315/16 од 15.11.2016. године, на седници одржаној 11.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1315/16 од 15.11.2016. године.

Образложење

Основни суд у Аранђеловцу, пресудом П1 266/15 од 26.11.2015. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог број ... од 02.02.2012. године и обавезе тужени да у року од осам дана од дана пријема отправка ове пресуде, позове тужиљу на рад и исту распореди на пословима који одговарају степену и врсти стручне спреме коју тужиља поседује (став први изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се обавезе тужени да исплати тужиљи на име мање обрачунате и исплаћене отпремнине због престанка радног односа по решењу туженог о отказу уговора о раду тужиљи број ... од 02.02.2012. године, износ од 31.745,60 динара, са законском затезном каматом од дана престанка радног односа 02.02.2012. године па до коначне исплате (став други изреке). Обавезао је тужиљу да накнади туженом трошкове поступка у износу од 319.950,00 динара (став трећи изреке).

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Гж1 1315/16 од 15.11.2016. године, одбио је као неосновану жалбу тужиље и потврдио пресуду Основног суда у Аранђеловцу П1 266/15 од 26.11.2015. године, у ставу првом и другом изреке (став

први изреке). Исту пресуду, укинуо је у ставу трећем изреке и предмет у укинутом делу вратио истом суду на поновни поступак (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на одлуку којом је одбијен тужбени захтев тужиле, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Сл. гласник РС", број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. а у вези одредбе члана 396. став 1. ЗПП, на коју се у ревизији указује да је учињена у поступку пред другостепеним судом, па се у том делу по оцени овога суда наводима ревизије не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код туженог на неодређено време на пословима ... до 07.02.2012. године, када је оспореним решењем туженог отказан уговор о раду тужилци, на основу одредбе члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, зато што је услед економских, технолошких и организационих промена код туженог дошло до престанка потребе за обављањем послова које је тужилца обављала. Тужени је извршио реорганизацију појединих сектора, одељења и радних јединица у циљу смањења укупних трошкова пословања, рационализације и оптимизације коришћења људских ресурса и прилагођавања потребама процеса организације рада, што је последично довело до брисања појединих послова. Пре доношења оспореног решења, тужени је донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 07.12.2011. године, којим су у производно-техничком сектору - одељења производње, РЈ ..., поред осталих у члану 3. брисани послови под редним бројем ... – Тужени је 27.12.2011. године, донео предлог Програма решавања вишка запослених, који је достављен на мишљење Националној служби за запошљавање и Синдикалној организацији туженог која је у свом мишљењу од 11.01.2012. године навела да остаје при свом ставу да је тужени прекршио процедуру приликом доношења појединих аката и да је вршио измену и допуну аката, тако да не садрже послове који се обављају код туженог. Национална служба за запошљавање је 30.12.2011. године, доставила туженом мишљење и предлог мера за запошљавање вишка запослених код туженог у коме је поред осталог наведено да, код туженог не постоји могућност да се запосленима који су вишак обезбеди ниједно од права утврђених чланом 154-156 Закона о раду и да је послодавцу предочено после увида у захтеве за потребном радном снагом, да не постоји потражња за занимања запослених који су технолошки вишак, као и да су запосленима предочене све могућности коришћења активних мера

које пружа Национална служба за запошљавање. Тужени је 20.01.2012. године донео Програм решавања вишка запослених, којим су утврђени разлози престанка потребе за радом запослених, као и структура запослених за чијим радом је престала потреба и чијим је чланом 1. тачка 1.3.1. предвиђено брисање послова ... у производно техничком сектору, Одељење производње РЈ У складу са наведеним програмом, свим запосленима који су код туженог обављали послове ... је престао радни однос као технолошком вишку, осим запослених, који су по закону уживали посебну заштиту од отказа по овом основу. Тужени је после престанка радног односа тужили, исту на основу Уговора о привременим и повременим пословима ангажовао на пословима на којима је радила пре престанка радног односа. Утврђено је и да је 21.04.2010. године био закључен Споразум о прекиду штрајка, између туженог и синдикалне организације туженог, којим је поред одлуке о престанку штрајка, договорено да ће се евентуално отпуштање запослених за чијим радом је престала потреба услед технолошких, економских или организационих промена вршити под условом добровољног одласка из предузећа уз исплату стимулативних отпремнина запосленима чије пријаве за напуштање компаније буду прихваћене, да ће тужени у сваком конкретном програму навести послове на којима постоји вишак извршилаца, број извршилаца који је вишак, висину стимулативних отпремнина, критеријуме прихватања пријава запослених, као и да ће потписници споразума по окончању летње сезоне (уколико тужени до тада не успе да реши питање вишка запослених путем програма добровољног напуштања компаније), размотрити успешност реализације Програма добровољног напуштања компаније уз могућност промене услова за отпуштање запослених ако то ситуација захтева. Тужени је пре престанка радног односа исплатио тужили отпремнину у износу од 502.295,00 динара, односно исплатио јој је отпремнину у висини већој од отпремнине обрачунате у складу са чланом 158. Закона о раду (сагласно наведеној норми материјалног права, висина тужилине отпремнине износила би 311.582,00 динара). Тужени је спровео мере за реализацију споразума о прекиду штрајка и спровео програм добровољног напуштања компаније, те је нудио запосленима две врсте стимулативних отпремнина и то у износу од $\frac{1}{2}$ бруто зараде запосленог остварене у месецу који претходи месецу у коме је запосленом престао радни однос увећане за 20% за сваку годину радног стажа, или фиксну отпремнину у износу од 400.000,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, по оцени овога суда, правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиле за поништај оспореног решења о престанку радног односа отказом уговора о раду, враћања на рад и исплате на име мање обрачунате и исплаћене отпремнине, због чега нису од утицаја на другачију одлуку овога суда, наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наиме, како је утврђено да је код туженог престала потреба за обављањем посла који је тужила обављала (...), и да није било могућности да се тужила распореди на друге послове, односно обезбеди једно од права утврђених чланом 154-156. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), да је доношењу оспореног решења претходило доношење измена и допуна Правилника о организацији и систематизацији послова, Предлог програма решавања вишка

запослених достављен на мишљење Националној служби за запошљавање и Синдикалној организацији туженог, то је правилан закључак нижестепених судова о постојању отказног разлога из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду. Међутим, иако је тужила после престанка радног односа ангажована код туженог на основу уговора о привременим и повременим пословима, и то на пословима на којима је радила пре престанка радног односа, то није од утицаја на другачију одлуку овога суда, с обзиром на то да су послови на којима је тужила претходно радила „...“ брисани и да послодавац може самостално према својим потребама одредити начин на који ће организовати процес рада и обављати поједине послове.

Исто тако, правилан је закључак другостепеног суда да спровођење организационих, економских и технолошких промена спада у аутономну и самосталну област деловања туженог као привредног субјекта, чију целисходност и оправданост не може суд да цени.

У конкретној ситуацији у погледу постојања споразума о прекиду штрајка другостепени суд је закључио да, тужила применом правила о терету доказивања није доказала да је тужени приликом спровођења Програма решавања вишка запослених прекршио одредбе Споразума о прекиду штрајка, због чега нису од утицаја на другачију одлуку овога суда ни наводи ревизије којима се указује на постојање Споразума о прекиду штрајка и привременој суспензији активности туженог на отказивању уговора о раду запосленом као технолошком вишку.

При томе, није неопходно даље детаљно образлагати пресуду којом се ревизија одбија као неоснована, већ се тужила као ревидент упућује на образложење побијане пресуде да се непотребно не би понављало, на основу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

У преосталом делу, ревизијом се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није дозвољен разлог за изјављивање ревизије, на основу одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић